

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ



ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 3

Матеріали

*Всеукраїнської науково-практичної конференції
“Європейський вимір реформування публічного
управління в Україні”
м. Київ, МАУП, 24 листопада 2016 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2016

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 10 від 28 09.16)*

Редакційна колегія:

*М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
М. Ф. Головатий (заступник голови), д-р політ. наук, проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
О. В. Баєва, д-р біол. наук, проф.;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
В. Б. Захожай, д-р екон. наук, проф.;
В. І. Литвиненко, д-р юрид. наук, доц.;
В. В. Рябцев, канд. техн. наук, доц.;
В. І. Цибух, канд. філос. наук, доц.*

*Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.*

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП
“Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 3: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. “Європейський вимір ре-
формування публічного управління в Україні”, 24 листопада 2016 р. / ред-
кол.: М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2016. — 208 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних
конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модерніза-
ції України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто
цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модер-
нізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Міхатуліна Олена Миколаївна Державний контроль та нагляд за господарською діяльністю та засоби державного захисту прав суб'єктів господарювання	110
Медвідь Федір Михайлович, Доносо Варгас Дієго Хосе, Мельниченко Ярослав Богданович Цінності у системі права в умовах реформування публічного управління в Україні.....	113
Медвідь Федір Михайлович, Доносо Варгас Сантьяго Феліпе, Хруленко Олена Сергіївна Політико-правові погляди Н. Макіавеллі в сучасній кратології	117
Найдьонов Іван Миколайович Підготовка викладача фахових дисциплін як політико-соціальна проблема.....	121
Новальська Надія Іванівна Розвиток національно обумовленої управлінської думки в Україні в XX столітті.....	124
Савойська Світлана Василівна Про політику децентралізації із російським “присмаком” (на прикладі мовної політики сучасної України)	126
Сиротенко Роман Олександрович, Кайдашев Роман Петрович Судовий контроль як технологія забезпечення публічності влади: час та строки в Кодексі адміністративного судочинства.....	130
Скиба Ганна Іванівна Державне регулювання бухгалтерського обліку: стан та перспективи розвитку.....	133
Стасюк Світлана Валентинівна Розстрочення та відстрочення податкових зобов'язань як реалізація рекомендаційного методу фінансового права в Україні.....	135
Тімашова Вікторія Михайлівна Деякі аспекти правління, управління й адміністрування при здійсненні реформ	138
Ткачук Анна Іллівна Традиції й тенденції розвитку публічного управління в Україні	140
Тьорло Володимир Олександрович, Приходько Григорій Григорович Формування громадського управління в Україні при створенні на європейських засадах прозорого ринку нафтопродуктів.....	143
Утвенко Володимир Валерійович Проблема запровадження недержавного пенсійного забезпечення в Україні в умовах здійснення соціально-економічних перетворень	146
Чайка Наталія Григорівна Державне адміністрування підприємництва: український досвід.....	150
Чмир Олеся Богданівна Правові основи децентралізації в Україні та її наслідки на прикладі Шишацької територіальної громади.....	153

СУДОВИЙ КОНТРОЛЬ ЯК ТЕХНОЛОГІЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОСТІ ВЛАДИ: ЧАС ТА СТРОКИ В КОДЕКСІ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА

У сфері публічно-правових відносин суди здійснюють контроль за діяльністю органів державної влади та місцевого самоврядування, їх посадових осіб щодо фізичних і юридичних осіб, інших суб'єктів правовідносин, які виникають під час виконавчо-розпорядчої діяльності публічної адміністрації. Таким чином, судовий контроль є одним із засобів забезпечення законності в діяльності публічної адміністрації, що здійснюється судовою владою. Це повноваження судової гілки влади випливає зі ст. 55 Конституції України, згідно з якою кожному гарантується судовий захист його прав і свобод. Рішення і дії (або бездіяльність) органів державної влади, органів місцевого самоврядування, громадських об'єднань і посадових осіб можуть бути оскаржені до суду [2, с. 63].

З іншого боку, судовий контроль не можна обмежувати лише діяльністю, пов'язаною з захистом прав, свобод та інтересів осіб судовою гілкою влади. Однак, основною формою реалізації контрольної функції органів судової влади в адміністративному процесі є здійснення перегляду судових рішень судами вищих інстанцій. У першому і другому випадку має місце судовий контроль, однак його мета, завдання, стадії та інші елементи будуть різними.

Судовий контроль — це самостійна правова форма здійснення судової влади. При здійсненні судового контролю встановлюється один основний факт — чи є закономною дія (бездіяльність) або акт відповідного органу, посадової особи. У зв'язку з чим слід зазначити, що судовий контроль не є специфічною функцією правосуддя, а є на рівні із правосуддям особливою формою реалізації судової влади в Україні. На нашу думку, судовий контроль є способом забезпечення дисципліни та законності у державі, адже він здійснюється з метою встановлення відповідності рішень та дій суб'єктів правовідносин вимогам закону, певним стандартам та правилам поведінки. Така відповідність перевіряється судом під час здійснення правосуддя.

Інтеграція України в Європейський правовий простір сприяла створенню адміністративної юстиції, окремої спеціалізованої системи адміністративних судів, яка входить до системи судів загальної юрисдикції. Метою створення нової судової вертикалі було впровадження швидкого та ефективного механізму контролю за законністю й обґрунтованістю рішень і дій державних органів посадових осіб і державних службовців, у разі їх оскарження до суду. Кодекс адміністративного судочинства, в ч. 2 ст. 2 якого визначено предметну компетенцію адміністративних судів, а саме можливість оскарження будь-яких рішень, дії чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень, крім випадків, коли щодо таких рішень, дій чи бездіяльності Конститу-

цією чи законами України встановлено інший [3, с. 75]. Тобто, створення адміністративних судів в нашій державі забезпечило ефективність реалізації функції судового контролю за діяльністю суб'єктів владних повноважень.

Майже всі правові аспекти адміністративного судочинства пов'язані з часом та строками, які досить часто бувають суб'єктом і об'єктом дослідження під час судового контролю. Процесуальне і матеріальне право фіксує чіткі строки розгляду справи першою інстанцією, подачі апеляційних та касаційних скарг на рішення попередніх судів, їх розгляд, терміни підготовки справи до розгляду, подання сторонами у справі заперечень та додаткових документів, які можуть мати вирішальну роль у винесенні рішення, та чимало іншого. Як приклад — робота М. І. Смоковича [4, с. 32].

В адміністративному процесі відображається велика кількість часових параметрів практично будь-якої юридично-значимої діяльності: її інтенсивність, тривалість, безперервність.

У зв'язку з цим, дослідження проблеми часу та строків в адміністративному праві та судовому контролі публічної влади є достатньо актуальним. Тому “технологія забезпечення публічності влади: час та строки”, розглядається як інструмент впливу на владу та забезпечення її прозорості.

Матеріали і методи технології. У якості методології дослідження виступає діалектична теорія пізнання, що включає в себе комплексний аналіз атрибута часу. Також застосовані принципи історичного пізнання: історизм, наукова обґрунтованість, соціальний підхід з урахуванням світобачення і пріоритета загальнолюдських цінностей.

Емпіричну базу склав аналіз судової практика та статистичні данні Вищого адміністративного суду України.

Результати. У сучасній філософії і соціології виявлені нові грані феномена часу, адаптовані раніше відомі науці часові поняття і підходи до адміністративного права і процесу. До них відносяться: розрізнення реального та ідеального часу, виділення натурально-природних (фізичні, біологічні), соціальних (історичні, економічні, правові), індивідуальних (психологічних), об'єктивних часових форм.

Особливе значення при навантаженні на суддю визначають фізичні можливості, які регламентуються чинним законодавством: закон України “Про державну службу”; закон України “Про судоустрій і статус суддів”; Кодекс законів про працю України.

На теперішній час необхідно зважувати ще один вагомий фактор навантаження на роботу сучасної “Феміди” — не прогнозований суспільний тиск. Ця детальна роздільність соціальних та правових параметрів дають змогу оцінити реальну необхідність дослідження часу та строків в адміністративному процесі та судовому контролі над публічною владою.

Підсумовуючи викладене, наведене вище дозволяє зробити деякі узагальнення:

Судовий контроль в адміністративному процесі є самостійною правовою формою здійснення судової влади судами адміністративної юрисдикції у встановленій процесуальній формі. Судовий контроль в адміністративному процесі має свої властивості які полягають у тому, що: 1) судовий контроль є засобом забезпечення законності в державі; 2) цей вид діяльності здійснюється лише судами під час розгляду публічно-правових спорів; 3) закон (КАСУ) встановлює особливий процесуальний порядок його здійснення; 4) за наслідками здійснення судового контролю приймається судові рішення.

Один з критеріїв оцінки це час (строк, термін). Для балансу між суспільством і публічною владою (частиною якої є і судова влада), було сформульовано най-

дискусійний термін — “розумний строк” [1, с. 1] — найкоротший строк розгляду і вирішення адміністративної справи, достатній для надання своєчасного (без не-виправданих зволікань) судового захисту порушених прав, свобод та інтересів у публічно-правових відносинах.

Джерела

1. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 № 2747-IV [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>. — Ст. 1.
2. Кайдашев Р. П. Перегляд судових рішень та судовий контроль в адміністративному судочинстві України / Р. П. Кайдашев // Наука і правоохорона — 2014. — № 3. — С. 63–69.
3. Хотенець В. М. Апеляційне провадження // Нове у кримінально-процесуальному законодавстві України. — Харків, 2002. — С. 75–90.
4. Смокович М. І. Теоретико-практичні проблеми застосування строку звернення до адміністративного суду / М. І. Смокович // Вісник Вищого адміністративного суду України. — 2011. — № 2. — С. 32–44.